

na. To jsou předpoklady odluhy, *conditiones sine quibus non*.

Odlukové státy uznávají také tyto zásady. Tak n. p.ř. stanoví první dodatek k ústavě Spojených států amerických z r. 1790:

»Congress shall make no law respecting an establishment of religion, or prohibiting the free exercise thereof«.

Mexický zákon z 14. prosince 1874 praví v článku 1., že nemůže býti vydán zákon ani zavádějící ani zakazující nějaké náboženství; stát však uplatňuje svou moc, pokud jde o veřejný pořádek a o uznávání státních zařízení.

Podobné stanovisko má brasílská ústava z 24. února 1891 (čl. 11., odst. 2.).

(Pokračování.)

PRAKTICKÉ PŘÍPADY.

Obecní úřad není právním subjektem. Plná moc obce pro spor.

Žaloba J. T. byla po skončeném jednání ve věci samé rozsudkem prvního soudce zamítnuta, soudem odvolacím byl však rozsudek ten i s řízením jemu předcházejícím zrušen a žaloba odmítnuta a útraty sporu navzájem zrušeny z těchto důvodů:

Žaloba tohoto sporu byla původně podána proti městskému úřadu v N. a jménem tohoto úřadu dostavil se k ústnímu jednání advokát Dr. B. R. vykázan se plnou mocí ze dne 28. ledna 1918, danou obec. úřadem v N. a podepsanou starostou obce N.

Při ústním jednání dle obsahu projednacího protokolu bylo jednáno v tom smyslu, že žalovanou je vlastně obec N. a žalobce též navrhl, aby žalovaná obec N. byla odsouzena zaplatiti 765 K 60 h, jakož i útraty sporu.

Jako zástupce této obce vystupoval pak při jednání advokát Dr. R.

Tento však se plnou mocí obce během celého řízení nevykázal. Starosta obecní byv ve smyslu nařízení soudu odvolacího slyšen, vyjádřil se, že plnou moc pro městský úřad N. danou doplniti nehodlá, a připojil písemné prohlášení Dra R., dle kterého ke schválení dosavadního postupu v tomto sporu nedošlo. Dr. R. ohradil se zároveň proti tomu, aby dosavadní procesní úkony

byly považovány za schváleny, prokázav se nově a řádně vydanou plnou mocí obce N. ze dne 4. února 1918, podepsanou starostou, jedním radním a dvěma členy výboru a odvolávající se na usnesení obecního výboru ze dne 3. února 1918.

Žaloba tedy byla podána původně proti městskému úřadu v N., témuž byla též k rukou starosty obecního doručena.

Městský úřad však není žádným subjektem právním, poněvadž je pouhým orgánem výkonným a správním ve smyslu §§ 13., 30., 51. a násl. česk. zřiz. obec., který nemá vůbec žádného vlastního jmění, nemůže se jako takový proto zavazovat a právní jednání předsevzítí vůbec, nemůže proto tedy žalovati a žalován býti, poněvadž mu schází právní subjekt a tím i způsobilost ke sporu ve smyslu § 1. c. ř. s.

Sporné řízení s tímto subjektem provedené je proto zmatečným ve smyslu § 6. a 7. c. s. ř.

Pokud pak řízení bylo provedeno později proti obci N., tož tato obec v tomto řízení nebyla vůbec zastoupena, poněvadž zástupce, který za ni jednal, byl zástupcem městského úřadu v N. a nikoli zástupcem obce a též zákonem předepsanou plnou moc ve smyslu § 34. č. 4, a § 55. obec. řiz. vydanou nepředložil a předložiti nemohl.

Obec N. pak odepřela výslovně, jak svým starostou, tak i svým zástupcem, řádnou plnou mocí dodatečně vykázaným, schváliti dosavadní řízení sporné jménem této obce N.

Důsledkem toho i toto další řízení je zmatečným ve smyslu § 477. č. 5, c. s. ř.

Musily proto vyneseny rozsudek i řízení jemu předcházející jako zmatečné býti zrušeny ve smyslu §§ 7., 471., č. 7, 473, 477, č. 5 c. s. ř. a žaloba odmítnuta.

Poněvadž žalobce svou žalobou proti nesprávnému žalovanému řízenou toto zmatečné řízení zavinil, a rovněž žalovaný městský úřad a jeho zástupce na vedení této rozepře vinu má, pustiv se do řízení, jednak jménem vlastním, jednak jménem obce bez řádné její plné moci, bylo ve smyslu § 51. odst. I. a III., c. ř. s. útraty obou instancí navzájem zrušiti.

Nejvyšší soud stížnosti dílem nevyhověl, dílem ji jako nepřipustnou odmítl: Důvody: Ve věci samé poukazuje se ku případnému odůvodnění naříkaného usnesení soudu odvolacího, k němuž se vzhledem na vývody stížnosti podotýká ještě toto:

O žalobě podané na městský úřad N. bylo sice jednáno v ten smysl, jako kdyby byla žaloba bývala směřovala proti městské obci N., přes to však na straně žalované nevystupoval po zákonu oprávněný zástupce městské obce, neboť předložená

jí plná moc ze dne 28. ledna 1918 je výslovně vydána jen obecním úřadem v N., a podepsána pouze starostou obce. Nesprávné je tvrzení stížnosti, že plné moci zřízené dle předpisů českého zřízení obecního třeba je jen tehda, má-li obec provést spor jakožto žalobkyně. Rozhodné zde §§ 34. č. 4, 55 česk. ř. ob. nedovolují ani v nejmenším pochybovati o tom, že zástupce obce musí býti, ať jde o kteroukoli úlohu ve sporu, zřízen obecním výborem a že tedy plná moc vydaná jen samotným obecním starostou nepostačuje ku splnomocnění zástupce obce. Jelikož však jak obecní starosta, tak i dle předpisů českého zřízení obecního dodatečně ustanovený zástupce obce N. (plná moc ze dne 4. února 1918), výslovně odepřeli schváliti dosavadní řízení sporné, je řízení ve svém celku zmatečno (§ 477. č. 5. c. s. ř.) i byl soudem odvolacím právem rozsudek i s předcházevším mu řízením zrušen a žaloba odmítnuta.

Co do nákladů je stížnost nepřipustna, poněvadž směřuje proti rozhodnutí druhé stolice o nákladech. (§ 528. c. s. ř.)

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 30. dubna 1918, čj. R-II. 114-18.

R. z. s. Jakeš.

Vojenský odbor min. národní obrany při společném bytovém úřadu v Praze není úřadem ve smyslu zákona o zabírání bytů.

Naříkané rozhodnutí jeví se již formálně jako rozhodnutí »společného bytového úřadu (voj. odbor M. N. O.)« a jak z obsahu spisů jest patrno, bylo i celé řízení sloužící za podklad tomuto nálezu provedeno rovněž »společným bytovým úřadem (Vojenský odbor ministerstva Národní obrany) v Praze«.

Nařízení vlády státu československého ze dne 22. ledna 1919 čís. 38 sb. z. a m., o něž se v odpor vzatý nález opírá a jehož § 18 sloužil za východisko pro zavedení dotčeného šetření, však nějakého úřadu toho jména a toho složení vůbec nezná.

K provedení řízení i k vydání příslušného rozhodnutí jest dle cit. nařízení povolán pro obce sloučené dle č. I. úvodu ve společný bytový obvod toliko a jedině »společný bytový úřad« podléhající ministru sociální péče (čl. IV.), jehož složení upravuje č. I. § 20.

Nikde v celém tomto nařízení není ustanovení, že by směl tento společný bytový úřad svoji zákonnou kompetenci ať vůbec nebo z části na nějaký jiný orgán ať státní nebo jiný přenést.

Není-li však takového výslovného zákonného zmocnění, platí i pro něj neporušitelná i absolutní zásada o nezcizitelnosti